

νίπελ

τ.21~δεύτερο δεκαπενθήμερο γενάρη '01

έντυπο δρόμου του συνδικάτου σαλταδόρων
"Θέλω το καλό σου" είπε το αφεντικό στον εργάτη κι αυτός απάντησε
"αυτό ακριβώς δεν θέλω να σου δώσω"...

Ο ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑΣ. Μειώνονται οι υποχρεωτικές επιπλέον ώρες εργασίας την εβδομάδα από 5 (υπερεργασία) σε 3 (οι λεγόμενες "ιδιόρρυθμες υπερωρίες") με αύξηση της αμοιβής από 25% σε 50%. Καλό ή κακό, συνδυάστε το με το ελαστικό ωράριο.

ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΩΡΑΡΙΟ. Το ελαστικό ωράριο ήταν ήδη νόμιμο με τον προηγούμενο νόμο, αλλά χωρίς να εφαρμόζεται ιδιαίτερα, στο βαθμό που οι επιχειρήσεις που λειτουργούσαν με τέτοιο ωράριο απα-σχολούσαν ανασφάλιστους ή μετανάστες, οπότε δεν φαίνονταν πουθενά. Τώρα επιχειρείται να ενταθεί και να επεκταθεί η εφαρμογή του, ως αποτελεσματικότερο για τα αφεντικά και δήθεν καλύτερο για τους εργάτες (αφού με λογιστικές αλχημείες προκύπτει εργάσιμη εβδομάδα 38 αντί 40 ωρών). Προσοχή όμως: μια φορά το χρόνο το σωματείο θα πρέπει να δέχεται ή όχι το ελαστικό ωράριο κι από κει και πέρα οι όροι της εφαρμογής είναι στην αποκλειστική δικαιοδοσία του αφεντικού (συλλογική διαπραγμάτευση; την έχουνε χεσμένη από καιρό...). Έτσι 138 ώρες το έτος, για κάθε εργαζόμενο ξεχωριστά, θα κατανέμονται μέσα στο χρόνο ως επιπλέον ώρες καθημερινής εργασίας τις περιόδους αυξημένων αναγκών της επιχείρησης και θα επιστρέφονται ως ρεπτό ή μειωμένο ωράριο τις περιόδους μειωμένων αναγκών. Οι ώρες αυτές φυσικά δεν πληρώνονται ως υπερωριακές, γιαυτό και η αύξηση της υπερωριακής αμοιβής είναι ένα ανέξοδο μέτρο για τα αφεντικά. Και το θέμα δεν έχει να κάνει μόνο με την αμοιβή -και την έμμεση μείωση της αφού στην πραγματικότητα θα περιοριστούν στο ελάχιστο οι υπερωρίες- αλλά και με την αδυναμία ελέγχου από τη μεριά των εργαζομένων στο ωράριο και τις συνθήκες (θα χρειάζεται τουλάχιστον τήρηση αυστηρού ημερολογίου σε φορητό υπολογιστή για να βγάλει ο εργαζόμενος άκρη με τις παραπάνω ώρες που δούλεψε, πόσες από αυτές είναι αποτέλεσμα του ελαστικού ωραρίου, πόσες είναι υπερωρίες, πόσες πρέπει να του επιστραφούν...) και με την αύξηση στην ένταση της δουλειάς, αφού οι εργάσιμες ώρες θα είναι κατά βάση οι ώρες σκληρών απαιτήσεων της παραγωγής. Κι ούτε λόγος φυσικά για την αντίδραση των σωματείων. Όσα απ' αυτά δεν λειτουργούν σαν κομματικές αντιπροσωπείες και μηχανισμοί χειραγώγησης του εργατικού ανταγωνισμού, έχουν γαλβανιστεί για τα καλά στη λογική της "ανάπτυξης της επιχείρησης" και το πιο πιθανό είναι να αποδεχτούν το ελαστικό ωράριο πριν καν βάλει το ζήτημα η εργοδοσία.

ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ. Το νομοσχέδιο ενισχύει σημαντικά την μερική απασχόληση, αυξάνοντας την αμοιβή όσων χαμηλόμισθων εργάζονται λιγότερο από 4 ώρες (οι 4 ώρες είναι το κατώφλι που πάνω από αυτό ο εργαζόμενος παίρνει ολόκληρο ένσημο). Το μέτρο αυτό, από τη μια, ωφελεί άμεσα τα αφεντικά αφού ο μερικά απασχολούμενος είναι μια πολύ περισσότερο ευάλωτη φιγούρα εργάτη που δυσκολότερα μπορεί να αντισταθεί στην όξυνση της εκμετάλλευσης. Από την άλλη, η μερική απασχόληση πλασάρεται ως μέτρο μείωσης της ανεργίας, αφού πλασματικά φαίνεται ως αύξηση των θέσεων εργασίας. Όπως στη γαλλία για παράδειγμα όπου το μέτρο σε συνδυασμό με το ελαστικό ωράριο εφαρμόστηκε έντονα, δημιουργώντας την ψεύτικη εικόνα αύξησης των θέσεων, ψεύτικης γιατί εξανάγκασε τους περισσότερους εργαζόμενους να απασχολούνται σε δύο ή και τρεις δουλειές. Αλχημείες...

ΚΑΙ ΔΥΟ ΔΩΡΑΚΙΑ ΣΤ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ. Το πρώτο είναι η *μείωση των ασφαλιστικών εισφορών* του εργοδότη, για τους μισθωτούς πλήρους απασχόλησης, κατά 2%. Μια μικρή ένεση στα ταμεία των αφεντικών για να εκτιμήσουν κατάλληλα τις προθέσεις της κυβέρνησης. Το δεύτερο είναι η *αύξηση των απολύσεων* για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Η προπαγάνδα του υπουργείου μιλάει για τόνωση της απασχόλησης, αφού υποτίθεται πως η ελευθερία στις απολύσεις θα αυξήσει τις ανάγκες για προσλήψεις. Βέβαια, για ποιο λόγο ένα αφεντικό δεν θα προσλάβει στη θέση των απολυμένων κάποιους μερικά απασχολούμενους ή κάποιους που επιδοτούνται από τον ΟΑΕΔ (με το πρόγραμμα stage, με το οποίο το κράτος προσφέρει τζάμπα κι ανασφάλιστη εργασία στις επιχειρήσεις) είναι ένα ζήτημα που θα περιμένουμε από τους εργατοπατέρες και τους υπαλλήλους των μμε να μας απαντήσουν.

Ο νέος νόμος για την απασχόληση και την ανεργία, **το επίσημο ρυθμιστικό σχέδιο της εργασίας** δηλαδή, ουσιαστικά δεν καινοτομεί, ούτε αναγγέλλει κάτι πραγματικά πρωτότυπο. Όλη η σύνθεσή του αποπνέει αυτό που είναι ολοφάνερο εδώ και καιρό σε όποιον επιμένει να προσηλώνεται στην οπτική του κοινωνικού ανταγωνισμού: η ήττα αυτών που δοκίμασαν το άλμα στον ουρανό, η υποχώρηση της προσπάθειας ριζικού μετασχηματισμό της κοινωνίας και η εγκατάλειψη κάθε πιθανού επαναστατικού σχεδίου, επέτρεψε στην καπιταλιστική τάξη να απελευθερώσει τις μηχανές της από κάθε περιορισμό. Ο κόσμος ανήκει στους λίγους νικητές και οι υπόλοιποι δεν είναι παρά -οριζόντια και κάθετα- η πρώτη ύλη των καπιταλιστικών εργοστασίων. Αυτό που το νομοσχέδιο επίσημα επιβεβαιώνει είναι ότι μπαίνει η ταφόπλακα στις προλεταριακές κατακτήσεις της ιστο-ρίας. Η εργασία (και μάλιστα ανασφάλιστη, μερική, μαύρη, επισφαλής) γίνεται η σημαντικότερη συνθήκη μιας αγχωμένης επιβίωσης. Το νομοσχέδιο δεν προαναγγέλλει κάτι νέο για τον απλούστατο λόγο ότι τα μέτρα που θεσπίζει **ήδη ίσχυαν** στη γκρίζα ζώνη της μαύρης εργασίας, για ένα σεβαστό ποσοστό εργατών, ντόπιων και μεταναστών. Ούτε το ελαστικό ωράριο είναι καινοφανές για πολλούς εργαζόμενους (με εξαίρεση κάποιες μεγάλες βιομηχανίες και το δημόσιο), ούτε οι απλήρωτες ώρες εργασίας, ούτε η μερική απασχόληση, ούτε οι απολύσεις για οποιοδήποτε ακόμη και παράλογο λόγο. Αν υπάρχει κάτι ιδιαίτερο, βρώμικο και ανησυχητικό, σαυτό το νομοσχέδιο είναι από τη μια η συμβολή του στο χτίσιμο (στα μυαλά μας, στα σώματά μας, στην καθημερινότητά μας) μιας νέας φιγούρας εργάτη: του εργάτη που η δουλειά του έχει γίνει όχι μόνο ο ομφάλιος λώρος της ύπαρξής του, αλλά και η συνθήκη που εξορίζει κάθε άλλο στοιχείο στο περιθώριο. Η φιγούρα ενός ανθρώπου που εξαιτίας των συνθηκών της εργασίας του θα έχει αδυναμία να προγραμματίσει και να οργανώσει την ζωή του έξω από τη δουλειά σ' ένα ανεκτό επίπεδο. Αλλά και μέσα στη δουλειά θα εξαντλείται περισσότερο αφού η λούφα χτυπιέται άμεσα, από τη στιγμή που ο εργαζόμενος θα απασχολείται κατά βάση μόνο τις περιόδους πιεστικών αναγκών της παραγωγής. Όταν δουλεύεις με συγκε-κριμένο ωράριο, σε μία μόνο δουλειά, με μια σχετική εξασφάλιση, γνωρίζοντας και περιμένοντας τις αργίες και τις άδειες, υπολογίζοντας για το που σε παίρνει να λουφάρεις και που όχι, στοιχειωδώς μπορείς να προστα-τεύσεις τον εαυτό σου καλύτερα και να οργανώσεις το μέλλον σ' έναν ορίζοντα που να ξεφεύγει από τον μήνα ή τη βδομάδα. Από την άλλη, το νομοσχέδιο εντείνει την απαξίωση της εργατικής δύναμης, ιδίως με το ελαστικό ωράριο και την μερική απασχόληση, δίνοντας τη δυνατότητα στα αφεντικά να απασχολούν τους εργάτες με όρους σκληρότερης εκμετάλλευσης και μόνο όταν υπάρχουν οξυμένες ανάγκες, επιστρέφοντας σ' αυτούς τα ίδια με πριν. Τελικά αυτό το νομοσχέδιο μπορεί να είναι λιπό στη διατύπωση του, μόλις 33 άρθρα, αλλά είναι πληθωρικό στις μορφές φτώχειας που θα προσφέρει. Φτώχεια που δεν γεννιέται μόνο από το ύψος των αμοιβών, αλλά και από τον εγκλεισμό στην απομόνωση της μισθωτής εργασίας χωρίς ούτε μια βόλτα στο προαύλιο. Όπως και να 'χει, αυτοί που εμπνεύστηκαν και αυτοί που θα υλοποιήσουν αυτό το νόμο είναι για πολλές κλωτσιές. Πόσες από αυτές θα τις νιώσουν είναι το δικό μας στοίχημα.

μη με περιμένετε...
θ' αργήσω στη δουλειά